

2021/2180(INI)

15.3.2022

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Αναφορών

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών
Υποθέσεων

σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2021 για το κράτος δικαίου
(2021/2180(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Isabel Benjumea

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Αναφορών καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. επισημαίνει τον σημαντικό ρόλο της Επιτροπής Αναφορών στον εντοπισμό και την επισήμανση πιθανών παραβιάσεων του κράτους δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη τις πολυάριθμες αναφορές που έχουν ληφθεί από πολίτες που ανησυχούν για παραβιάσεις του κράτους δικαίου· πιστεύει ακράδαντα ότι πλήρης προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών της ΕΕ και των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους σε ολόκληρη την Ένωση μπορεί να διασφαλιστεί μόνον όταν τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με όλες τις αρχές του κράτους δικαίου και τις υπόλοιπες αρχές που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ, καθώς οι ελλείψεις σε ένα κράτος μέλος έχουν αντίκτυπο και σε άλλα κράτη μέλη και στην Ένωση στο σύνολό της· τονίζει ότι το κράτος δικαίου συγκαταλέγεται στις κοινές αξίες της Ένωσης και, συνεπώς, είναι ουσιώδες για την επίτευξη των στόχων της· επισημαίνει ότι η προώθηση και η διασφάλισή του αποτελούν κοινή αρμοδιότητα της ΕΕ και των κρατών μελών·
2. επισημαίνει ότι οι αρχές του κράτους δικαίου περιλαμβάνουν αρχές όπως η νομιμότητα, η ασφάλεια δικαίου, η διάκριση των εξουσιών, η απαγόρευση της αυθαίρετης άσκησης εκτελεστικής εξουσίας, η αποτελεσματική δικαστική προστασία από ανεξάρτητα και αμερόληπτα δικαστήρια με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και του ενωσιακού δικαίου, η έγκαιρη καταπολέμηση της ατιμωρησίας, η εκτέλεση των αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένης της μόνιμης υπαγωγής όλων των δημόσιων αρχών σε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και διαδικασίες, και η ισότητα ενώπιον του νόμου και των εθνικών αρχών· υπογραμμίζει ότι οι εν λόγω αρχές είναι κοινές σε όλα τα κράτη μέλη ανεξαρτήτως των διαφορετικών νομικών συστημάτων τους·
3. υπογραμμίζει τη σημασία των συστάσεων του Κοινοβουλίου που κατοχυρώνονται στο ψήφισμά του, της 24ης Ιουνίου 2021, σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2020 για το κράτος δικαίου¹· σημειώνει με λύπη ότι η Επιτροπή δεν αντιμετώπισε επαρκώς όλες αυτές τις συστάσεις στην έκθεση του 2021 για το κράτος δικαίου και δεν κάλυψε επαρκώς όλα τα ζητήματα του κράτους δικαίου·
4. τονίζει ότι η δικαστική λογοδοσία, η ανεξαρτησία των εισαγγελικών και των δικαστικών οργάνων και η εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων αποτελούν κύριες συνιστώσες του κράτους δικαίου· καλεί την Επιτροπή, όταν οι θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ παραβιάζονται από τα κράτη μέλη, ή όταν τα κράτη μέλη δεν ενεργούν για παραβιάσεις που πραγματοποιούνται από υποεθνικές οντότητες, να επιβάλλει το σεβασμό τους προκειμένου να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στο δικαστικό σύστημα· ζητεί από την Επιτροπή να χρησιμοποιεί όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της για να το πράττει, και ιδίως τον μηχανισμό αιρεσιμότητας για το κράτος δικαίου, κατά περίπτωση· καλεί τα κράτη μέλη να προστατεύουν τους δικαστές και τους εισαγγελείς από τις πολιτικές επιθέσεις και πιέσεις, οι οποίες επιχειρούν να υπονομεύσουν το έργο τους, ώστε να διαφυλάττουν πλήρως την ανεξαρτησία τους·

¹ EE C 81 της 18.2.2022, σ. 27.

5. επισημαίνει τον μεγάλο αριθμό αναφορών² που σχετίζονται με τις προκλήσεις που επέφερε η πανδημία COVID-19· στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή της Βενετίας επί του παρόντος παρακολουθεί τα μέτρα που ελήφθησαν στα κράτη μέλη, ως αποτέλεσμα της πανδημίας και τον αντίκτυπό τους στη δημοκρατία, στο κράτος δικαίου και στα θεμελιώδη δικαιώματα· ζητεί από την Επιτροπή να διερευνήσει και να συνεχίσει στις μελλοντικές της εκθέσεις να αξιολογεί κατά πόσον τα μέτρα που σχετίζονται με τη νόσο COVID-19 περιορίζονταν χρονικά και κατά πόσον ήταν δικαιολογημένος ο αναγκαστικός και αναλογικός χαρακτήρας τους, καθώς και ενημερώσει το κοινό σχετικά με τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων· ζητεί αξιολόγηση των ελέγχων και ισορροπιών κατά τη διάρκεια της πανδημίας· σημειώνει με ανησυχία ότι δικαστήρια σε αρκετά κράτη μέλη έχουν ήδη αποφανθεί ότι ορισμένα μέτρα δεν συνάδουν με τα εθνικά Συντάγματα· υπογραμμίζει την ανάγκη να θεσπίζεται ένα σαφές νομικό καθεστώς πριν από την εκδήλωση μιας κρίσης· τονίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν την εμπειρία από τη νόσο COVID-19 για να βεβαιωθούν ότι οι μελλοντικές κρίσεις θα αντιμετωπιστούν με την απαραίτητη λογοδοσία και διαφάνεια· επικροτεί τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν από τους διαμεσολαβητές και τους θεσμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τη διασφάλιση της συνέχειας του έργου τους παρά τις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετώπιζαν·
6. σημειώνει ότι, λόγω της πανδημίας COVID-19, κυβερνήσεις ορισμένων κρατών μελών κήρυξαν κατάσταση έκτακτης ανάγκης και εξέδωσαν νομοθετικά διατάγματα με επείγουσες διαδικασίες, διαταράσσοντας τη λειτουργία των εθνικών συστημάτων απονομής δικαιοσύνης καθώς και τη δραστηριότητα των δικαστηρίων· εκφράζει λύπη για το γεγονός ότι ορισμένα εθνικά κοινοβούλια δεν συμμετείχαν επαρκώς ή και καθόλου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων καθώς και ότι διακόπηκε η λειτουργία των κοινοβουλίων σε πολλά κράτη μέλη κατά τη διάρκεια της πανδημίας, με αποτέλεσμα να ενισχυθεί η κυβερνητική εξουσία και να σημειωθεί έλλειψη λογοδοσίας και διαφάνειας της εκτελεστικής εξουσίας·
7. καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος, μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και υψηλού επιπέδου ψηφιοποίησης, η οποία αποδείχτηκε αποτελεσματική στην πρόληψη των καθυστερήσεων, κυρίως κατά την πρώτη φάση της πανδημίας COVID-19· τονίζει ότι οι επαρκείς οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξη αποτελεσματικών συστημάτων απονομής δικαιοσύνης·
8. αποδοκιμάζει το καθεστώς του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Πολωνίας, τη στενή σχέση μεταξύ εισαγγελέων και κυβέρνησης (ιδίως μεταξύ του Γενικού Εισαγγελέα και του Υπουργού Δικαιοσύνης) και την πλήρη περιφρόνηση προς τις απαιτήσεις όχι μόνο της ενωσιακής νομοθεσίας αλλά και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του πολωνικού Συντάγματος³· εκφράζει περαιτέρω την ανησυχία του για την αμεροληψία της δικαιοσύνης στην Ουγγαρία⁴ και την ανεξαρτησία της δικαστικής

² Βλ. αναφορές αριθ. 1438/2020, 1469/2020, 1493/2020, 1501/2020, 0038/2021, 0046/2021, 0053/2021, 0106/2021, 0152/2021, 0186/2021 και 0533/2021.

³ Αναφορές αριθ. 0559/2020, 1154/2020, 1246/2020, 1360/2020 και 0869/2021.

⁴ Αναφορά αριθ. 1512/2020.

εξουσίας στην Ισπανία⁵.

9. τονίζει την αναγκαιότητα εκτέλεσης των δικαστικών ποινών, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο, και καταδικάζει την έλλειψη συμμόρφωσης με τις δικαστικές αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) και των εθνικών δικαστηρίων από τις ενδιαφερόμενες δημόσιες αρχές· τονίζει ότι οι αποφάσεις του ΔΕΕ πρέπει να εκτελούνται εγκαίρως και το συντομότερο δυνατόν σύμφωνα με τις Συνθήκες⁶, ιδίως οι αποφάσεις του δικαστηρίου που αποσκοπούν στην αποτροπή διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών ή άλλων φρονημάτων, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού·
10. εκφράζει τη λύπη του για τη στάση των καταλανικών κυβερνητικών αρχών, οι οποίες υπερηφανεύονται δημοσίως για την άρνησή τους να τηρούν τις αποφάσεις των αρμόδιων δικαστηρίων στον τομέα της εκπαίδευσης, παραβιάζοντας κατάφωρα το δικαίωμα των παιδιών να σπουδάζουν στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους τους· θεωρεί ότι η εν λόγω στάση και δράσεις, σε συνδυασμό με την παρενόχληση των εναγόντων, θέτουν σε κίνδυνο την τήρηση του κράτους δικαίου και τη διάκριση των εξουσιών, βλάπτοντας έτσι σοβαρά το νόμο και τα δικαιώματα των πολιτών·
11. καλεί την Επιτροπή να λάβει μέτρα για να ενισχύσει την πρόληψη της διαφθοράς⁷ προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη διαφάνεια στη δημόσια διοίκηση και να βελτιωθεί η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την εκπροσώπηση συμφερόντων και τον έλεγχο της χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων· τονίζει ότι τα μέτρα κατά της διαφθοράς είναι καθοριστικής σημασίας για την υπεράσπιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και τη βιώσιμη ανάπτυξή της· τονίζει ότι τα εν λόγω μέτρα, κυρίως σε διαδικασίες που σχετίζονται με την πανδημία, είναι επιτακτική ανάγκη για την πρόληψη παραβιάσεων και αθέμιτων πρακτικών που απειλούν τα κράτη μέλη και την ανάκαμψη της Ένωσης από την κρίση· προειδοποιεί τα κράτη μέλη σχετικά με τους κινδύνους διακύβευσης της καταπολέμησης της διαφθοράς, ιδίως κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 λόγω της γενικής επιτάχυνσης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και της απλούστευσης των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης, όπως οι δημόσιες συμβάσεις που οδηγούν σε μη ανταγωνιστικές ή απευθείας αναθέσεις·
12. εκφράζει την ανησυχία του για την προστασία των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος οι οποίοι καταγγέλλουν πράξεις διαφθοράς⁸ ή άλλες παράνομες δραστηριότητες⁹ και για το λόγο αυτό υφίστανται παραβιάσεις των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων·
13. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι η ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης και η ασφάλεια των δημοσιογράφων δεν είναι πλήρως εγγυημένες· υπογραμμίζει τη σημασία της

⁵ Αναφορές αριθ. 1180/2020, 1182/2020, 1326/2020, 1367/2020, 1561/2020 και 0353/2021.

⁶ Βλ. αναφορά αριθ. 0858/2017 σχετικά με τον αντίκτυπο της πλήρους σχολικής εμβάθυνσης στα καταλανικά για τις οικογένειες που μετακομίζουν στην περιοχή.

⁷ Βλέπε, για παράδειγμα, την αναφορά αριθ. 0822/2020 σχετικά με εικαζόμενη διαφθορά στη Βουλγαρία και την αναφορά αριθ. 0194/2020 σχετικά με εικαζόμενη διαφθορά στη Σλοβακία.

⁸ Βλ. αναφορά αριθ. 0242/2021.

⁹ Βλ. αναφορά αριθ. 1056/2021, σχετικά με την προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος και των δημοσιογράφων που καταγγέλλουν την παράνομη υλοτομία.

πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης και την ανάγκη προστασίας των δημοσιογράφων από απειλές και επιθέσεις, προκειμένου να αποτρέπεται η αυτολογοκρισία, να εξασφαλίζεται η ελευθερία έκφρασης και λόγου και το δικαίωμα στην ενημέρωση, καθώς και να διασφαλίζεται το δημοσιογραφικό επάγγελμα· τονίζει τον σημαντικό ρόλο των ερευνητών δημοσιογράφων στην καταπολέμηση της διαφθοράς, της απάτης και των παράνομων δραστηριοτήτων που έχουν αρνητικό αντίκτυπο στον προϋπολογισμό της ΕΕ· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη προστασίας της ερευνητικής δημοσιογραφίας από στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (SLAPP), εστιάζοντας στον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν τα μικρότερα ειδησεογραφικά πρακτορεία και τους ελεύθερους επαγγελματίες· σημειώνει ότι η προσωπική παρενόχληση, ο εκφοβισμός και οι απειλές κατά της ζωής είναι ιδιαίτερα ανησυχητικές και ότι οι διαδικτυακές απειλές αυξάνονται σε ολόκληρη την ΕΕ· τονίζει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι δημοσιογράφοι και τα μέσα ενημέρωσης να παρέχουν στους πολίτες επαληθευμένες πληροφορίες για την πανδημία COVID-19· εκφράζει την ανησυχία του για την επιδείνωση των οικονομικών και εργασιακών συνθηκών των δημοσιογράφων κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και την επακόλουθη κρίση, υπογραμμίζοντας τη σημαντική αύξηση των ποσοστών ανεργίας στον τομέα· καλεί την Επιτροπή να βελτιώσει τα μέσα αξιολόγησης των μέτρων που λαμβάνουν οι κυβερνήσεις και τα οποία ενδέχεται να υπονομεύουν την ελευθερία της πληροφόρησης και την πολυφωνία·

14. επαναλαμβάνει ότι η ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης συχνά παραβιάζεται μέσω των κυβερνητικών επιδοτήσεων και, δυστυχώς, μέσω της κατάχρησης των κονδυλίων της ΕΕ, αφιερωμένων στη διάδοση των πολιτικών και των προγραμμάτων της ΕΕ·
15. επιστά την προσοχή στην ανάγκη να βελτιωθεί η νομοθέτηση και να επιτευχθεί μεγαλύτερη διαφάνεια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στις πλατφόρμες δικτύωσης¹⁰· σημειώνει ότι η οριζόντια αξιολόγηση στον τομέα των μέσων ενημέρωσης είναι ανεπαρκής και ότι τα διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης δεν αναφέρονται στην έκθεση της Επιτροπής του 2021 για το κράτος δικαίου (COM(2021)0700)·
16. παρατηρεί ότι οι ψευδείς ειδήσεις που απευθύνονται στους πολίτες της ΕΕ και η συνεπεία αυτών παραπληροφόρησή τους απειλούν τη δημοκρατία στην ΕΕ¹¹, ειδικά κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19· σημειώνει ότι η παραπληροφόρηση πρέπει να επαληθεύεται και να καταπολεμάται με εγγυήσεις, χωρίς να οδηγεί σε παραβίαση του δικαιώματος λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, χωρίς την παρέμβαση των δημόσιων αρχών, και, ως εκ τούτου, να αποτρέπεται οποιαδήποτε παραβίαση του άρθρου 11 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ·
17. ανησυχεί για την αύξηση της ρητορικής μίσους και των εγκλημάτων μίσους κατά των γυναικών, των μαύρων ατόμων και των έγχρωμων ατόμων, των μεταναστών και των προσφύγων, των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων¹² και των μειονοτήτων, ιδίως των Ρομά, και εκείνων που σχετίζονται με θρησκευτικές πεποιθήσεις και πολιτικές ιδέες· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι οι διεθνείς και εθνικοί φορείς για τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν υπογραμμίσει το αυξανόμενο ποσοστό ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο, που συχνά διαπράττεται από πολιτικά πρόσωπα, και συχνά στοχεύει σε μειονότητες, κάτι που υπονομεύει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την ελευθερία, την

¹⁰ Βλ. αναφορές αριθ. 1336/2020, 0036/2021, 0137/2021, 0691/2021 και 0719/2021.

¹¹ Βλ. αναφορές αριθ. 1310/2019, 0268/2020, 0743/2020 και 1293/2020.

ισότητα και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, και αντιβαίνει στις αρχές του πλουραλισμού, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της ανοχής, της δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης και της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών· καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει το έργο της για την καθιέρωση αποτελεσματικών κριτηρίων για την καταπολέμηση του προβλήματος αυτού, και μάλιστα χωρίς να θιγεί η πολυφωνία του συστήματος·

18. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν έχουν ενσωματώσει πλήρως και ορθά στο εθνικό δίκαιο την απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για τον ρατσισμό και την ξενοφοβία¹²· εκφράζει λύπη για το γεγονός ότι οι διατάξεις της οδηγίας για τη φυλετική ισότητα¹³ εξακολουθούν να μην εφαρμόζονται σωστά σε όλα τα κράτη μέλη·
19. τονίζει ότι τα πορίσματα της ετήσιας έκθεσης της Επιτροπής για το κράτος δικαίου θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή σε συγκεκριμένες δράσεις πολιτικής, προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως και αποτελεσματικά όλα τα εργαλεία που είναι διαθέσιμα σε επίπεδο Ένωσης για την αντιμετώπιση των παραβιάσεων του κράτους δικαίου, όπως οι διαδικασίες επί παραβάσει, συμπεριλαμβανομένων των ταχειών διαδικασιών, των αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του ΔΕΕ και των δράσεων που αφορούν τη μη εφαρμογή των αποφάσεων του ΔΕΕ, καθώς και τα μέσα που διατίθενται στο πλαίσιο της δημοσιονομικής νομοθεσίας της ΕΕ και των εφαρμοστέων τομεακών και δημοσιονομικών κανόνων για την αποτελεσματική προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της διακοπής των προθεσμιών πληρωμής, της αναστολής των πληρωμών, των δημοσιονομικών διορθώσεων ή του αποκλεισμού δαπανών από τη χρηματοδότηση της ΕΕ, καθώς και των διαδικασιών που κατοχυρώνονται στον κανονισμό για την αιρεσιμότητα, στο πλαίσιο για το κράτος δικαίου και στο άρθρο 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ στα κράτη μέλη· ζητεί από την Επιτροπή να αξιοποιεί τα εργαλεία της, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης για τη διαφθορά στο πλαίσιο του γενικού μηχανισμού για το κράτος δικαίου, πιο αποτελεσματικά και πιο έγκαιρα· ζητεί από την Επιτροπή να θεσπίσει στις επικείμενες εκθέσεις της για το κράτος δικαίου συστάσεις ανά χώρα που συνοδεύονται από προθεσμίες για την εφαρμογή, τους στόχους και συγκεκριμένες δράσεις πολιτικής που πρέπει να ληφθούν· τονίζει τις υψηλές προσδοκίες που υπογραμμίζουν μέσω των αναφορών τους οι πολίτες, οι οποίοι ζητούν να υπάρξει ταχεία και αποτελεσματική αντίδραση σε ενωσιακό επίπεδο για να τερματιστούν οι παραβιάσεις του κράτους δικαίου·
20. υπογραμμίζει ότι ο ρόλος των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών έχει ιδιαίτερη σημασία και ότι πρέπει να είναι σε θέση να λειτουργούν χωρίς αδικαιολόγητες παρεμβάσεις των κρατικών αρχών· καλεί την Επιτροπή να προωθήσει τον ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις αντιπροσωπευτικές ενώσεις, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων και των ενώσεων των θυμάτων τρομοκρατίας, ώστε να λάβει υπόψη όλες τις ανησυχίες τους και να τις συμπεριλάβει πιο αποτελεσματικά σε όλες τις φάσεις του κύκλου επανεξέτασης· τονίζει

¹² Απόφαση-πλαίσιο 2008/913/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2008, για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου.

¹³ Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής.

την ανάγκη να επιτραπούν συνεισφορές σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ και να διασφαλιστούν θεματικά διαρθρωμένες διαβουλεύσεις για να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας και ο όγκος της πολύτιμης ανατροφοδότησης, καθώς και την ανάγκη για μεγαλύτερες περιόδους διαβούλευσης προκειμένου να δοθεί σε όλες τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τις ΜΚΟ, συμπεριλαμβανομένων των πιο μικρών, η δυνατότητα να συμμετάσχουν με το δέοντα τρόπο· καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τις αρχές της διαφάνειας και της δημοσιοποίησης όσον αφορά την επιλογή των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των ΜΚΟ που συμμετέχουν·

21. προτείνει τη δημιουργία μιας «Πλατφόρμας πολιτών για το κράτος δικαίου», μιας ψηφιακής πλατφόρμας που θα φιλοξενείται από το Κοινοβούλιο, η οποία θα επιτρέπει στους πολίτες να αναφέρουν και να μοιράζονται τις εμπειρίες τους σχετικά με τις ελλείψεις, τα τρωτά σημεία και τις παραβιάσεις του κράτους δικαίου· πιστεύει ότι η εν λόγω πλατφόρμα θα είναι σύμφωνη με τους στόχους του άρθρου 11 παράγραφος 1 της ΣΕΕ και με την αποστολή του Κοινοβουλίου να λειτουργεί ως γέφυρα μεταξύ των πολιτών και της ΕΕ, καθώς θα τους δώσει την ευκαιρία να ανταλλάξουν εμπειρίες και απόψεις μεταξύ τους και να δημιουργήσουν ένα προσιτό δημόσιο φόρουμ με το οποίο οι ατομικές και συλλογικές μαρτυρίες μπορούν να μοιραστούν άμεσα και να γίνουν ορατές σε όσους παρακολουθούν το κράτος δικαίου και τις υπόλοιπες αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ, όπως τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, οι δικηγόροι, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οι ελεγκτές, οι δημοσιογράφοι και οι ερευνητές· επισημαίνει ότι το Κοινοβούλιο δεν θα είναι υποχρεωμένο να δράσει για τις εν λόγω μαρτυρίες, αλλά η πλατφόρμα θα παρέχει βαθύτερη κατανόηση των ανησυχιών μεμονωμένων πολιτών, θα καταστεί δυνατή η μεγαλύτερη ορατότητα των απειλών, και των ελλείψεων και των παραβιάσεων των αξιών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ σε ολόκληρη την Ένωση, και τελικώς θα ενισχυθεί η νοοτροπία του κράτους δικαίου και η αλληλεπίδραση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ με τους πολίτες· προτείνει ότι η πλατφόρμα θα μπορούσε επίσης να παρέχει πληροφορίες για τη δημιουργία αναφορών για όσους καταγγέλλουν ζητήματα σχετικά με το κράτος δικαίου·
22. τονίζει τη σημασία της αξιοπιστίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της προσχώρησης, καθώς η εστίαση στην ανεξαρτησία της δικαιοσύνης για τις υποψήφιες και δυνάμει υποψήφιες χώρες, ενώ ταυτόχρονα υπάρχουν αντιπαραθέσεις και ανεπίλυτα προβλήματα στα ίδια θέματα εντός της Ένωσης έχει αρνητικό αντίκτυπο σε ολόκληρη τη διαδικασία· τονίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να λάβει υπόψη την ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ενωσιακή στήριξη για το κράτος δικαίου στα Δυτικά Βαλκάνια τον Ιανουάριο του 2022, καθώς υποστηρίζει αυτό το σημείο· καλεί την Επιτροπή να αποφύγει τις αρνητικές επιπτώσεις στην ενταξιακή διαδικασία λόγω της ανεπαρκούς αξιοπιστίας σε ζητήματα κράτους δικαίου και επισημαίνει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να επιλύσει προορατικά εσωτερικά ζητήματα ενώ παράλληλα θα εργάζεται για το κράτος δικαίου με τις υποψήφιες χώρες·
23. εκφράζει την ανησυχία του για το δάσος της Białowieża, όπου δεν τηρείται η περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ για τη διαχείριση των δασών, όπως διευκρινίζεται στην αναφορά 0805/2017 που υπέβαλαν Πολωνοί πολίτες· καλεί την Επιτροπή να λάβει υπόψη την αναφορά και να διερευνήσει περαιτέρω τις επιπτώσεις του τείχους τόσο στη χλωρίδα όσο και στην πανίδα, και επαναλαμβάνει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει το ζήτημα στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για την Πολωνία·

24. επιδεικνύει την απόλυτη αλληλεγγύη και την πλήρη υποστήριξη του για όλα τα θύματα της τρομοκρατίας· καταδικάζει το γεγονός ότι οι υφιστάμενες κυβερνήσεις διαπραγματεύονται με τους αρχηγούς ένοπλων ομάδων· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι υπάρχουν ακόμη ανεπίλυτες τρομοκρατικές επιθέσεις, κυρίως οι 379 ανεπίλυτες δολοφονίες που διαπράχθηκαν από την τρομοκρατική ομάδα ΕΤΑ¹⁴.

¹⁴ Διερευνητική αποστολή στη Βιτόρια και τη Μαδρίτη της Ισπανίας για τις 379 ανεπίλυτες υποθέσεις δολοφονιών που διαπράχθηκαν από την τρομοκρατική ομάδα ΕΤΑ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	15.3.2022
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 20 - : 9 0 : 5
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alviina Alametsä, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Jordan Bardella, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Tamás Deutsch, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Εμμανουήλ Φράγκος, Gianna Gancia, Αλέξης Γεωργιάδης, Peter Jahr, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Ulrike Müller, Emil Radev, Frédérique Ries, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Isabel Benjumea Benjumea, Maite Pagazaurtundúa, Δημήτρης Παπαδάκης, Anne-Sophie Pelletier

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

20	+
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Dolors Montserrat, Emil Radev, Loránt Vincze
Renew	Ulrike Müller, Maite Pagazaurtundúa, Frédérique Ries, Yana Toom, Michal Wiezik
S&D	Andris Ameriks, Marc Angel, Cristina Maestre Martín De Almagro, Δημήτρης Παπαδάκης, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio

9	-
ECR	Ryszard Czarnecki, Εμμανουήλ Φράγκος, Kosma Zlotowski
ID	Jordan Bardella, Markus Buchheit, Gianna Gancia
NI	Tamás Deutsch
The Left	Αλέξης Γεωργιάδης, Anne-Sophie Pelletier

5	0
NI	Francesca Donato
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Margrete Auken, Eleonora Evi, Tatjana Ždanoka

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων:

+ : υπέρ

- : κατά

0 : αποχή